

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน
ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
Relationship Between Administration Behavior of School Administrator and
Effectiveness of School in Bor Luong Educational Development Network Schools,
Bor Luong Subdistrict, Hot District, Chiang Mai Province

ศุภชัย เปงพันทิพย์*
รศ. มานูญณ์ สุตีคา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบล บ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงผลพฤติกรรมนั้น ๆ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงผลพฤติกรรมนั้น ๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบ คือ ครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก โดยมีข้อเสนอแนะคือ ควรลดภาระงานของครูให้น้อยลง ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลด้านความสามารถใน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

E-mail: ning-kl@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โดยมีเพียงความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนที่โรงเรียนมีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนมีครูไม่เพียงพอกับชั้นเรียน ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่จบ โดยมีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดสรรตำแหน่งครูให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา บ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r=0.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ

พฤติกรรมกรรมการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา บ่อหลวง

Abstract

This research aimed 1. to investigate the administrative behavior of school administrators in Bor Luong Educational Development Network Schools, Bor Luong Sub-district, Hot District, Chiang Mai Provinc, 2. to study the effectiveness of schools in Bor Luong Educational Development Network Schools, Bor Luong Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province and 3. to investigate the relationship between the administrative behavior of school administrators and the effectiveness of schools in Bor Luong Educational Development Network Schools, Bor Luong Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province. The population used in this study was the school teachers in Bor Luong Educational Development Network Schools, Bor Luong Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province in the academic year 2013. The number was 80. The tools used in this research were questionnaires. The data were analyzed through frequency, mean and standard deviation. The analysis of the relationship between the administrative behavior of school administrators and the school effectiveness was done by finding Pearson's correlation coefficient. The results were as follows. According to the overall administrative behavior of school administrators including 4 aspects, namely curriculum, learning and teaching management, measurement and evaluation and personnel, it showed that the school

administrators performed such behaviors at high level. When considering each aspect, it was found that the school administrators expressed such behaviors in all aspects at high level. However, the problem revealed that the teachers had lot of responsible tasks. The suggestion was that the teachers' burdens should be reduced. Regarding the overall school effectiveness, the school performances to achieve the effectiveness concerning the ability to enhance high learning achievement of the learners, the ability to develop the learners with positive attitudes, the ability to solve problems within the schools were at high level. The ability to change and improve the schools to achieve the effectiveness was at the highest level. The problems were that the schools had not enough teachers for classes and some teachers taught subjects being irrelevant to their majors. The suggestion was that the schools should allocate teachers to the schools in need. Anyway, the relationship between the administrative behavior of school administrators and the school effectiveness in Bor Luong Educational Development Network Schools, Bor Luong Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province, it was found that the overall relationship was at low level ($r = 0.23$) and statistically significant at the level of .01.

Keywords

Administration Behavior, School Administrator, Effectiveness of School Bor Luong Educational Development Network School.

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยทุกประเทศจะให้ความสำคัญกับเด็กเพราะเด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ความรู้ ความสามารถ ของเด็กจะเป็นตัวกำหนดอนาคตของประเทศ ที่ผ่านมารัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษามาโดยตลอด ทั้งนี้เพราะต้องการให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญา จิตใจเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ตลอดจนสามารถที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศได้ โดยที่รัฐได้เปิดโอกาสทางการศึกษาในหลายรูปแบบทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กระจายอย่างทั่วถึงเพื่อให้คนไทยได้รับบริการทางการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 9 (2550, 15) กล่าวว่าไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บ

ค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรืออยู่ในสภาวะที่ยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมของรัฐ จะเห็นได้ว่า คนไทยทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเท่าเทียมกัน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จะเห็นว่านอกจากคนไทยจะได้รับสิทธิทางการศึกษาอย่างทั่วถึงแล้ว รูปแบบในการจัดการศึกษาจะต้องมีประสิทธิภาพเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 8) ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่รัฐได้กำหนดไว้จะต้องดำเนินการผลักดันให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะการเรียนการสอนถือเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะสร้างนักเรียนให้มีความฉลาด เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมทั้งจะเป็นรากฐานของประเทศได้อย่างมีคุณภาพ

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเร่งรัดและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเป็นพิเศษ จึงจะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นภาพความสำเร็จที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนในระดับสูง มีความรู้สึกซึ่ง แฉ่งถึงระดับปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม ตามเป้าหมายการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552,1) และปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การในการจัดการศึกษาก็คือ คุณภาพของผู้นำ (ชูชัย สมितिไกร, 2532, 7) เพราะผู้บริหารเป็นเสมือนหลักชัยขององค์การเป็นศูนย์รวมพลังของมวลสมาชิก ตลอดทั้งเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน ความสามารถและคุณลักษณะของผู้นำจะมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพและคุณค่าขององค์การ

และในความสำเร็จขององค์การที่จะทำให้องค์กรได้บรรลุตามเป้าหมายนั้น นอกจากผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้กำหนดแนวทางการทำงาน และรูปแบบการทำงานแล้ว บุคลากรครูผู้ร่วมงานก็มีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำจะต้องให้ความเอาใจใส่บุคลากรครู เพราะบุคลากรผู้ร่วมงานอาจมีความแตกต่างกันทางความคิด มีมุมมองในการทำงานที่ไม่เหมือนกัน อีกทั้งภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบในงานที่แตกต่างกันรวมไปถึงภาระในครอบครัว สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ผู้นำจึงต้องดูแลและให้คำแนะนำปรึกษาและสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร ตลอดจนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้ว่าผู้นำไม่ได้ละทิ้ง ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรครูผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและศรัทธาในตัวผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำ และพร้อมที่จะร่วมมือทำงานให้ประสบผลสำเร็จ และประพฤติตนตามแบบอย่างของผู้นำ

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัด เชียงใหม่ มีจำนวน 10 โรงเรียนเป็นโรงเรียนขยายโอกาส 4 โรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำนวน 6 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนจะตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสลับหุบเขา ระยะทางจากกลุ่มเครือข่ายถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยประมาณ 50 กิโลเมตร ทุกโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้นำองค์กรซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ บทบาท หน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนกำกับดูแล นิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพโดยเฉพาะในด้านผู้เรียนที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาหรือไม่ และนอกจากนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย ยังได้มีการประชุมประสานงาน ตลอดจนวางแผนในการดำเนินงานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายด้วยกันเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและเกิดการพัฒนาคูณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวงด้วยกัน

ซึ่งพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติอยู่นั้นนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย ทั้งการกำหนดวิสัยทัศน์ แนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแล้วยังจะต้องทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม เพื่อการพัฒนาของโรงเรียนในกลุ่ม ตลอดจน เพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มให้มีบรรลุจุดมุ่งหมายและเป็นที่ยอมรับของชุมชน แต่ผลการจัดการศึกษาในภาพรวมที่ผ่านมากลับพบว่าประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ตลอดจนเทคโนโลยี แต่ในด้านคุณภาพการศึกษากลับพบว่า กำลังเป็นจุดวิกฤติที่เป็นปัญหาที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและการประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่ปฏิบัติการสอน และพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอน จำนวน 80 คน ในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเนื้อหาใน 2 ส่วน ได้แก่ พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบุคลากร และประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้หลักของ Hoy and Miskel, (1991, 373) (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2552, 215-216) ประกอบด้วย ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง ความสามารถผลิตนักเรียนในทัศนคติทางบวก ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 ประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบปลายเปิด และได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยทั้งหมดได้ยืนยันว่า เครื่องมือฉบับดังกล่าวมีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาแล้ว จากนั้น

ได้นำไป ทดลองใช้ (Try-Out) กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านท่าข้าม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9754 และผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน มีความเข้าใจทางด้านภาษาที่ตรงกับเจตนาของผู้วิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้น ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า ทุกชุดมีความสมบูรณ์ และมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation) มาแปลผลในรูปของระดับความสัมพันธ์ (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ, 2540, 116) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า

1.00	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์อย่างสมบูรณ์
0.71 – 0.99	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.31 – 0.70	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.01 – 0.30	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.00	แสดงว่า	ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 34 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 วุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50

2. ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1

แสดงค่าเฉลี่ยประชากร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	μ (N=80)	σ	แปลผล
1	ด้านหลักสูตร	3.87	0.86	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	0.96	มาก
3	ด้านการวัดและประเมินผล	3.81	0.96	มาก
4	ด้านบุคลากร	3.70	0.9	มาก
	รวม	3.78	0.92	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงพฤติกรรมในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70 - 3.87$)

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 2

แสดงค่าเฉลี่ยประชากร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	μ	σ	แปลผล
		(N=80)		
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.4	0.61	มาก
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.48	0.57	มาก
3	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.51	0.55	มากที่สุด
4	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.46	0.6	มาก
รวม		4.46	0.58	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยรวมประสิทธิผลของโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) ส่วนที่เหลือทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40 - 4.48$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอดจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียน				ภาพรวม
	EFF1	EFF2	EFF3	EFF4	
ABSA1	0.26**	0.13	0.11	0.35**	0.18
ABSA2	0.37**	0.07	0.32**	0.39**	0.28**
ABSA3	0.18	0.04	0.09	0.38**	0.17
ABSA4	0.32**	0.06	0.13	0.17	0.31**
ภาพรวม	0.28**	0.21**	0.16	0.29**	0.23**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r=0.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 7 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ .04 ถึง .39 และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 9 คู่ โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ABSA2) กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (EFF4) รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล (ABSA3) กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (EFF4) และด้านการจัดการเรียนการสอน (ABSA2) กับความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (EFF1) ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำ 3 อันดับแรก คือ ด้านการวัดและประเมินผล (ABSA3) กับความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (EFF1) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ABSA2) กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (EFF2) และด้านบุคลากร (ABSA4) กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (EFF2)

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงผลพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในการบริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้ร่วมมือกันในการวางแผนกำหนดทิศทาง แนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่รัฐกำหนดก็จะสามารถทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนดีขึ้นได้ ดังที่ วรเชษฐ์ ค่วยเทศ (2546) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการวางแผนการจัดการองค์กร บริหารงานด้านต่าง ๆ สามารถนำโรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ในส่วนของ สนิทธร จันทรผิง (2546) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ ได้แก่ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานและมีการประเมินผล มีการวางแผนการทำงาน มีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคล ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม มีการพัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ ให้ความเสมอภาคทำงานเป็นทีม ให้กำลังใจ นำเทคนิคมาใช้ในการบริหารและ การปฏิบัติงาน มีการประสานงานกับทุกฝ่ายให้ทำงานอย่างประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีเพียงด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูทุกท่านมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ตลอดจนครูทุกคนได้มีการพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ควรใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพจริง และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจ ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) นอกจากนี้ Hoy and Miskel (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นาวิ, 2552) ได้กล่าวถึง ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง การที่ครูใหญ่ และครูในโรงเรียนสามารถดำเนินงานในโรงเรียน ทั้งการบริหารจัดการเรียนการสอน จนสามารถทำให้นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, 153 -154) ที่กล่าวว่า คนที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพได้ คุณภาพของคนนั้นต้องได้รับการฝึกอบรม ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน เพราะฉะนั้นครูจึงต้องหมั่นศึกษาค้นคว้าหาเทคนิควิธีการตลอดจนการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างยิ่งขั้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะที่สอดคล้องเหมาะสมตามหลักสูตร นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2546, จ-ข) ได้สรุปรูปแบบวิธีการพัฒนาครูว่า ควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกันเองในโรงเรียน โดยเฉพาะครูต้นแบบหรือครูแห่งชาติ ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนตรวจสอบการประเมินผลการดำเนินการเป็นราย ๆ ทั้งในด้านการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน และการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของผู้สอน มีการปรับปรุงหลังการประเมินเพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ บุคลากรสถานศึกษาจะต้องมีคุณภาพโดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้ฝึกฝน และพัฒนาตนเองทั้งการอบรม รวมทั้งสัมมนาทางวิชาการ

สรุป

จากการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน จะมีความสัมพันธ์กันใน

ระดับต่ำ แต่ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบุคลากร มีการแสดงพฤติกรรมในระดับมาก และประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติมาก และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด ปัญหาที่พบ คือ ครูมีภาระงานมาก ครูไม่เพียงพอกับชั้นเรียน ครูสอนไม่ตรงตามวิชาที่จบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบบางเรื่องแทนครู และให้ครูได้รับผิดชอบในภาระงานตามความเหมาะสม
 2. ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้
 3. ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม โครงการต่าง ๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะและมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสามารถสรุปผลการปฏิบัติได้
 4. ควรมีนโยบายให้ครูผู้สอนพัฒนารูปแบบการสอน ตลอดจนงานนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET, NT,GAT/PAT, LAS) ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน
- สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้
1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนกับประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียน
 2. ควรศึกษารูปแบบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชูชัย สมิธไกร. (2532). **ค้นหาความเป็นผู้นำและประสานให้เข้ากับสถานการณ์**. กรุงเทพฯ: หจก. เอช แอนการพิมพ์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2540). **การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหาร**. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางบริการการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรเชษฐ์ ค่วยเทศ. (2546). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสี จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สินินทร จันทร์ผง. (2546). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เอกสารวิชาการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.